Audycje muzyczne

Klasa 6 i IV

Temat: muzyka atonalna

Rewolucja muzyki w XX wieku. Atonalność.

- Przeczytaj poniższy artykuł na muzykotece, ze szczególną uwagą od szóstego akapitu „Właściwa rewolucja języka muzycznego” :

http://www.muzykotekaszkolna.pl/wiedza/epoki/xx-wiek

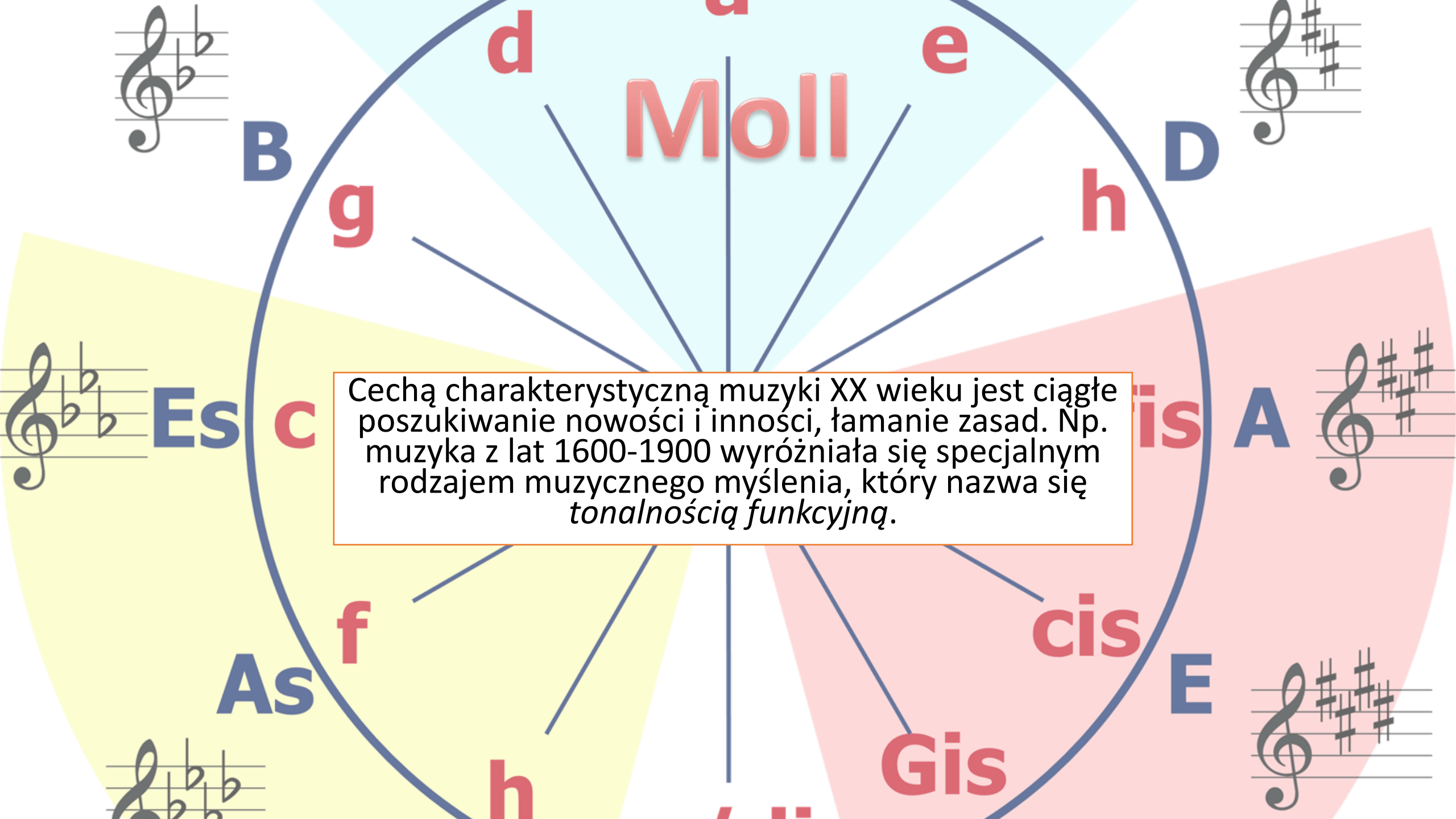

Cechą charakterystyczną muzyki XX wieku jest ciągłe poszukiwanie nowości i inności, łamanie zasad. Np. muzyka z lat 1600-1900 wyróżniała się specjalnym rodzajem muzycznego myślenia, który nazwa się *tonalnością funkcyjną*.

Ciągłe poszukiwanie nowości

- ✓Odejście od wzorców klasycznych i romantycznych
- ✓Zerwanie z klasyczną harmonią Dur-moll
- ✓Serie dźwiękowe zamiast tradycyjnej melodii
- ✓Równouprawnienie wszystkich elementów muzycznych.

Dotychczas w muzyce obowiązywała pewna hierarchia (→ budowa okresowa, motywy, frazy i zdania…), zdarzenia muzyczne wynikały z tego, co miało miejsce wcześniej i pozwalały przewidzieć, co zdarzy się później. Pod koniec XIX wieku kompozytorzy uznali jednak, że nie da się już więcej komponować w taki sposób i trzeba szukać nowych zasad. Z drugiej strony warto pamiętać, że wciąż wiele łączy muzykę XX wieku z przeszłością, jak np. uprawiane formy i gatunki muzyczne (symfonie, opery), które zostały wynalezione w epokach poprzednich.

ATONALITY EXPLAINED IN 7 MINUTES

Edvard Munch - *Krzyk*

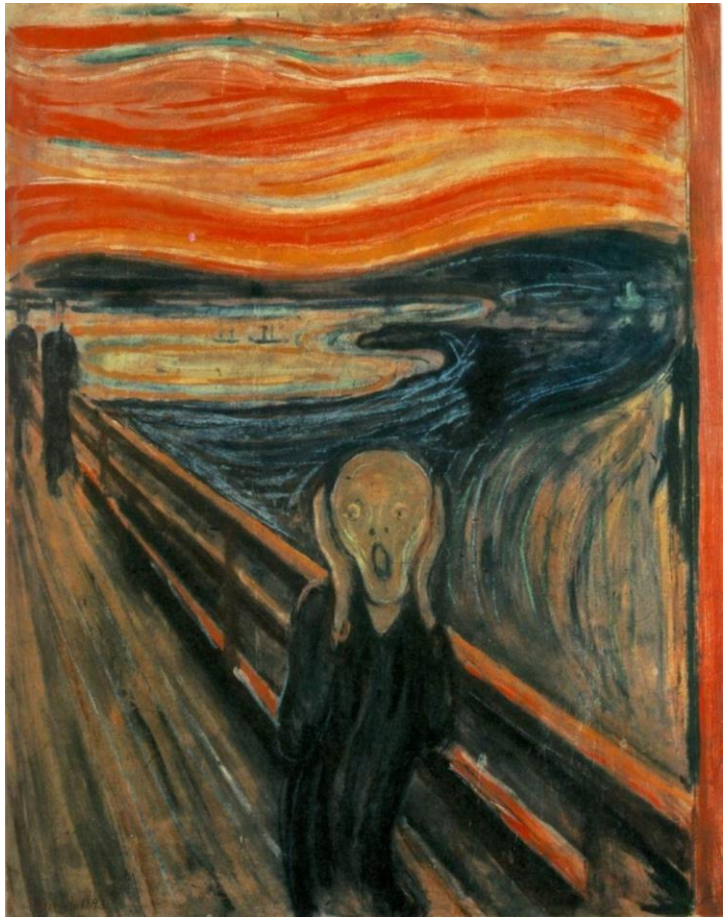

II Szkoła wiedeńska – ekspresjonizm – atonalność.

- Właściwa rewolucja języka muzycznego dokonała się w Wiedniu, gdzie działali Arnold Schoenberg i jego uczniowie tworzący tzw. *II szkołę wiedeńską* (Alban Berg, Anton Webern).
- Ich muzyka kojarzona jest znów z terminem zaczerpniętym z innych sztuk — **ekspresjonizmem. Kompozytorzy ci koncentrowali się na bardzo silnych emocjach, będących wyrazem duchowego życia wewnętrznego**.
- **W ich muzyce pojawiały się koślawe melodie i rytmy oraz dysonansowe współbrzmienia**. Dlatego dzieła pisane przez Schoenberga i jego uczniów w pierwszych dekadach XX wieku nazywa się też **atonalnymi** (będącymi zaprzeczeniem tonalności).

DODEKAFONIA

- W połowie lat 20. Arnold Schoenberg wymyślił dodekafonię — „metodę komponowania za pomocą 12 dźwięków nie pozostających w żadnym stosunku między sobą”.
- Zniósł w ten sposób całkowicie wzajemne hierarchie między dźwiękami i uporządkował je w tzw. serie. Mimo licznych uprzedzeń i kontrowersji jakie dodekafonia budziła, szybko uległa rozproszeniu w całej Europie i obu Amerykach, gdyż kompozytorzy uznali ją za atrakcyjny sposób komponowania muzyki poza tonalnością.

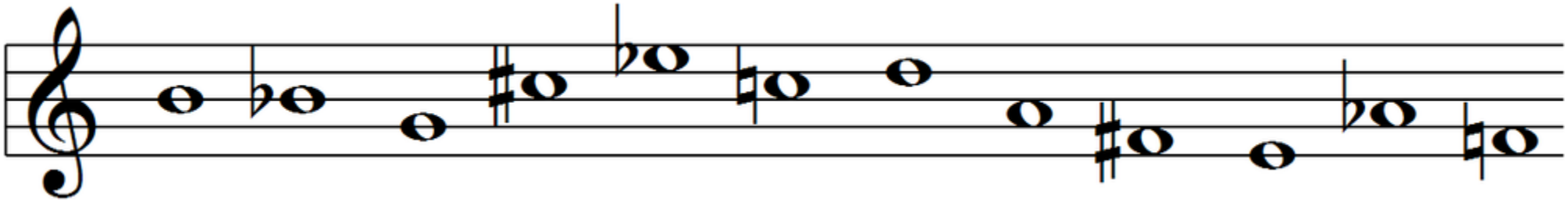

Suita fortepianowa

https://www.youtube.com/watch?v=bQHR_Z8XVvI

Wariacja na orkiestrę

https://www.youtube.com/watch?v=iL1XzH6gpAY

Witold Lutosławski - Etiudy

https://www.youtube.com/watch?v=2Uq3lbAlAnI

Powodzenia!

mgr Adrian Ślęczka